

IDENTITETA APOSTOLSKIH REDOVNIC

V CERKVI IN SVETU

Uvod

Ko sem bila povabljena k sodelovanju pri tem kongregacijskem srečanju o formaciji, sem bila naprošena, naj se na splošno osredotočim na temo: **Identiteta apostolskih redovnic v Cerкви in v svetu**. Izhodišča za stopnje začetne in trajne formacije za vsako provinco in za kongregacijo bodo obravnavana pozneje.

Postopek, ki mu bom sledila, je torej naslednji:

- Moje izhodišče bo 2. vatikanski cerkveni zbor in klic vsem v posvečenem redovnem življenju, "naj se vrnejo k svojim koreninam ali izvirov".
- Po kratkem pregledu tega, kje smo, se sprašujem, kaj se je resnično zgodilo z apostolskim redovnim življenjem v teh petdesetih letih od 2. vatikanskega cerkvenega zbora: luči in sence, krize identitete, ki se še danes nadaljujejo, kako smo napredovali, kje smo, kaj lahko rečemo o apostolskem redovnem življenju danes.
- Da bi pregledala in ocenila kje smo bili, sem izbrala temo **Preroštvo**, na katero se je vedno gledalo kot na temeljno razsežnost posvečenega življenja v Cerкви, in katero je bilo od koncila naprej razširjeno, da vključuje vse kristjane, upoštevajoč različne nianse za različne življenjske stanove. Glavni del našega dela je tukaj.
- Spominjam se razvoja preroške razsežnosti v teologiji o posvečenem redovnem življenju, težav in vprašanj ter iskanja, da bi ponovno dobili nazaj izkustvo ustanovitve. Moje gradivo je "locirano", ni pa "končno ali omejeno". Včasih je moje izhodišče resničnost Latinske Amerike ali Karibov, ki pa si prizadeva ohraniti in varovati odprt in univerzalen horizont.
- Na ta način razmišljam o nujnosti ponovnega odkritja in krepitev treh temeljnih elementov Apostolskega redovnega življenja, ob upoštevanju tradicionalnih področij in novih območij za poslanstvo v teh spremenjenih časih.
- Tudi mi moramo biti odprti za novost, ki nam jo Bog ponuja po drugih in po tistih, ki so z nami na poti, znotraj in zunaj Cerkve, na novih preroških področjih.
- Na ta način prihajam do usmeritve, ki se mi zdi temeljna za apostolsko redovno življenje danes: vrnitev k preroški razsežnosti v Cerкви iz Nazareta, v luči Jezusa iz Nazareta, spodbujeni z novo perspektivo in novo mistiko. Nič več ne moremo biti tako "ustaljeni", ampak moramo skušati odgovoriti na nove prošnje, ki prihajajo iz današnje Cerkve in sveta, vedno odprti za Duha, ki govori po vseh in po vsem.
- Samo na ta način moremo nadaljevati svojo pot apostolskih redovnic, da sledimo Jezusovi praksi, se nenehno preverjamo in poživljamo z močjo in občutljivostjo Trojice.

1. Spominjanje

Iz Argentine prihaja čudovita pesem, posvečena **Jezusu Kristusu Osvoboditelju**, ki se začenja takole: *"Kako čudoviti so tisti, ki se zvesto spominjajo tudi v svojem upanju!"* Izhodišče je 2.

vatikanski cerkveni zbor, ki je sprožil pravi "milostni trenutek" ("*kairos*") v življenju Cerkve v zadnjih 50 letih. Danes se spominjam vsega, kar se je doživelo, živel, za kar se je trpelo in kar se je oblikovalo v teh letih!

Kako dobro se spominjam 25. januarja 1959. Prav takrat sem prišla v Rim na študij teologije. Bila sem navzoča ob kronanju Janeza XXIII. Kmalu zatem je v jutru **25. januarja v baziliki sv. Pavla zunaj rimskega obzidja** oznanil svetu, da bo Cerkev obhajala nov cerkveni zbor. (1)

Spominjam se tudi posledic napovedi v cerkvenih krogih. Nekateri so spraševali: "Ali je to dejanje poguma ali blaznosti? Cerkev ni pripravljena na cerkveni zbor! Ali bo starejši, 'prehodni papež', tvegati postaviti Cerkev v stanje preverjanja?" Spet drugi so rekli, da je morda sklic koncila ne samo izziv, ampak tudi iskanje odgovorov na potrebe Cerkve in sveta. Bilo je pripomnjeno, da je Pij XII. želel sklicati koncil, pa si tega ni upal narediti. Ali bo njegov naslednik sposoben to narediti? Janez XXIII. je ob napovedi 2. vatikanskega cerkvenega zbora rekel, da **"je ideja privrela iz njegovega srca in se dotaknila njegovih ustnic kot milost od Boga, kot luč z višave, z nežnostjo v njegovem srcu in v njegovih očeh, z veliko gorečnostjo"**. Njegove besede so mnoge napolnile z upanjem. In on je bil zvest. Kljub temu je postajalo vedno bolj jasno, da ga bo zelo težko izpeljati, da bodo priprave morale biti narejene zelo pazljivo in da je papež Roncalli resnično imel velik pogum in je tvegati, ko je dovolil sebi, da ga je vodil Sveti Duh.

Janez XXIII. je predsedoval samo prvemu zasedanju 2. vatikanskega cerkvenega zbora. Nadaljeval ga je njegov naslednik, papež Pavel VI. Koncil je vodil v naslednjih treh zasedanjih do njegovega sklepa 8. decembra 1965. Dokumente so pazljivo študirali, o njih razpravljali, jih popravljali in spopolnjevali. **Včasih se je zdelo, da ne bodo koncilski očetje nikoli dosegli soglasja-konsenza**. Z nekaterimi izjemami so prišli do glasovanja med tretjim in četrtem zasedanjem. Dokumenti so bili obsežno odobreni, skoraj enoglasno. Ob zaprtju tretjega zasedanja (11/19/1964) so glasovali o dokumentu **Lumen Gentium**-Luč narodov (Dogmatična konstitucija o Cerkvi). Ta dogmatična konstitucija je prinesla resnično osupljivo reakcijo glede na koncept Cerkve: odprla je pot za prehod od piramidnega modela Cerkve k Cerkvi kot *Božjemu ljudstvu* ter kot evangelizacijska in ministerialna skupnost, ki služi z raznovrstnimi službami (II. poglavje). Tu je eno skupno izhodišče: **krst**, ki nas vse dela Božje sinove in hčere, enake po dostojanstvu in v Kristusu poklicane k svetosti (V. poglavje). Dogmatična konstitucija **Lumen Gentium**, prav tako kot drugi dokumenti, je bila po svoji odobritvi bistvenega pomena za določitev mesta, razumevanje in poglobitev posvečenega življenja. O Odloku o času primerni prenovi redovniškega življenja, **Perfectae Caritatis**, so glasovali skoraj ob koncu četrtega zasedanja (10/11/1965). V VI. poglavju **Lumen Gentium** in v vsem odloku **Perfectae Caritatis** je bilo zelo jasno povabilo Cerkve vsem v redovnem življenju za "aggiornamento", za vrnitev k virom krščanskega življenja, obogatene s skoraj 20. stoletji zgodovine.

2. Petdeset let kasneje

Že od leta 2012 praznujemo 50-letnico 2. vatikanskega cerkvenega zbora. Leta 2015 bomo praznovali 50-letnico odobritve odloka **Perfectae Caritatis** (Odlok o času primerni prenovi redovniškega življenja). Kljub prepričanju, da se je posvečeno življenje rodilo iz evangelija, iz vdanosti osebi Jezusa Kristusa in njegovega načina življenja; kljub različnim spremembam na

različnih področjih v času po koncilu, so te bile pogosto naključne. Nekatere med nami smo bile na generalnih kapitljih, posvečenih prenovi kmalu po koncilu, priče izgubljenemu času zaradi tem, kot: redovna obleka, spremembe običajev in tradicionalnih molitev, itd.. V teh 50 letih nam ni uspela korenita prenova, vrnitev k virom krščanskega življenja, kot jo je zahteval 2. vatikanski cerkveni zbor. Prevladala je zgodovinska oblika redovnega življenja; pogosto je prevladala juridična perspektiva nad teološko perspektivo. Tako so se začele ali poglobile že prikrite krize. Mnogi, predvsem v ženskem redovnem življenju, so še želeli do minute natančen zapis osebnih in skupnih duhovnih praks; nadaljevanje tega, kar je obstajalo in je bilo "**bolj meniški kot pa apostolski model (vzorec)", privilegij imeti se za člane stanu popolnosti, pa tudi drugo...** . Trpeli smo tudi zaradi izgube določene družbene vidnosti, bodisi zaradi negotovosti naših ustanov, vpliva države, neoliberalizma in drugih stvarnih dosežkov, ki so pogosto spremenili poslanstvo in ga skrčili v golo dolžnost, namesto v evangeljsko služenje.

V modernem in post-modernem svetu so med drugimi kriteriji, ki so se odlikovali in se še naprej odlikujejo, učinkovitost, pragmatizem (*podrejanje človekovega prizadevanja praktični uporabnosti, koristi*) in logika trga. Srečanje s post-modernim posameznikom, ki je fragmentaren in individualističen (*zelo poudarja pomen in interese posameznika, ne oziraje se na skupnost*), zastavlja globoka vprašanja o naši identiteti. Od tu vedno bolj močne krize, prelomi med biti in delati in posledično **razdruževanje (disartikulacija) poslanstva**.

3. Kriza identitete

Redovno življenje, ki smo ga živeli v času koncila in ki so ga različne kongregacije še naprej živele v naslednjih letih, je bilo zaznamovano – kot sem že omenila – s *prenosom* meniškega modela v druge oblike redovnega življenja. Poudarek je bil pogosto na begu pred svetom, regularnosti, ustaljenosti, molitvi Molitvenega bogoslužja preko dneva..., in ne na treh elementih, ki bi morali zaznamovati apostolsko redovno življenje: *izkustvo Boga, skupno življenje in poslanstvo*.

Carlos Palacio piše: "Celo danes še vedno živimo *neko evangeljsko anemijo - slabokrvnost*". Kljub delni opustitvi tradicionalnega modela v pokoncilskem času prizadevanja za dialog z modernim svetom, sprejem vrednot, ki so se zdele čudne, spremembe v izvrševanju pokorščine in avtoritete, itd., to, kar je prevladalo v ozadju, je bil zastarel model redovnega življenja. Danes še naprej živimo to, kar on imenuje kriza "*osebne in institucionalne identitete*". V tej krizi kljub mnogim zunanjim in notranjim spremembam *pogosto nimamo dovolj jasnosti o razlogu biti in ostati v redovnem življenju danes*, posebej glede na apostolsko redovno življenje. Meniški prenos je utrpel škodo, vplival na našo lastno identiteto z zanemarjanjem izvirne novosti predloga apostolskega redovnega življenja, ki je *sinteza med izkušnjo Boga, skupnim življenjem in poslanstvom*. Ločili smo "**biti od delati**", kot da je prvo samo duhovnega reda, notranje, in drugo posvetno, zunanje. Živeli smo krizo razdruževanja (disartikulacija) poslanstva, ki torej ni bilo več izraz tega, kdo smo mi, ampak prej osebno opravljanje različnih apostolskih del. Postali smo bolj ranljivi za evangeliju tuje vrednote in si dovolili, da so nas obvladovali kriteriji učinkovitosti in merljivih rezultatov, kar ubija poslanstvo, ima negativen vpliv na bratske/ sestrške odnose in zaradi tega je zelo težko resnično začutiti izkušnjo Boga. To *razpadanje edinosti* je eden od razlogov za nezadovoljstvo in razočaranje, ki ga danes vidimo v tolikih redovnikih v apostolskem redovnem življenju. Pozabili smo na klic, naj še naprej živimo

Jezusov način življenja. Tvegamo, da bomo skrčili redovno življenje na terapevtski prostor samo-uresničitve, zaradi poudarka, ki ga post-modernost daje subjektivnosti, čeprav s tem ne trdimo, da pozabljamo ali zavračamo osebno uresničitvev. Kakorkoli, redovno življenje mora v hoji za Jezusom preiti skozi "**osebno decentralizacijo od 'jaz'**" v soočenje z Njim, v katerega bi morale biti vedno uprte naše oči (prim. Heb 12, 2). Če bi moralo biti ponovno definirano vse posvečeno življenje in torej tudi apostolsko redovno življenje z izhodišča "*univerzalnega klica in poklicanosti vseh krščenih*" in se ne bi več enačilo kot "stan popolnosti", je to potrebno vedno narediti z vidika pravilno razumljenih treh temeljnih elementov.(2)

4. Apostolske redovnice – kaj vi pravite o sebi?

4.1. Preroški poklic posvečenega življenja.

Eden najbolj cenjenih in podrobno označenih elementov posvečenega življenja skozi čas je bil preroški vidik. Včasih je človek imel vtis, da smo v Cerkvi mi bili njegovi imetniki. Danes pa nas izzivi/težave te poti, razgrajevanje tradicionalnih modelov in iskanje, da bi okrepili in dali življenjsko moč trem temeljnih elementom apostolskega redovnega življenja, vodijo do tega, da se sprašujemo o tej "preroški razsežnosti" na isti način, kot da jo "ponovno uvrščamo". Ta razsežnost je bistvena za vse posvečeno življenje, če ga motrimo pod prizmo *univerzalne poklicanosti, klica k svetosti*, kot ga je predlagal koncil.

Vsaki preroški poklic je utemeljen na globoki izkušnji Boga, ki dosega in žge znotraj in premaga mnogo žena in mož, ko se predstavlja v veliki naklonjenosti (gorečnosti) za Gospoda in za njegov načrt v korist njegovega ljudstva.

- Izkušnja preroštva je tesno povezana z zgodovino Božjega ljudstva. Povrhu vsega je še naprej prisotna v trenutkih krize (izhod, izgon...) in običajno izzove spore, konflikte, preganjanja in mučeništvo.
- Preroštvo se razvije preko besed in simbolov, ki včasih spremenijo življenje preroka/prerokinje s tem, ko ga/jo pripravijo biti preroško znamenje.
- Prerok motri svet z Božjimi očmi in njegovim srcem. Kot čuvaj, ki gleda na obzorje s svojega opazovalnega stolpa, javno obtožuje grešne situacije malikovanja, krivih bogov, krivic v človeških odnosih in oznanja upanje v Božjo obljubo o prihodnosti miru in obilja za ljudi; utopijo kraljestva.

Zato je klic, ki ga preroki vedno naslavlajo na nas, klic k spreobrnjenju; **osebnemu, skupnostnemu in družbenemu**.

4.2. Poslanstvo apostolskih redovnic skozi čas

Če obrnemo ta in druga znamenja preroške poklicanosti na posvečeno življenje skozi čas v zgodovini, bomo videli, da je bilo porojeno iz globoke izkušnje Boga – **ustanovitvena izkušnja** – in je tesno v zvezi s kritičnimi trenutki v zgodovini Cerkve in družbe (spomnite se pojava meništva in beraških redov, apostolskih redov, modernih redovnih institutov, itd. ...). V takih trenutkih je bilo posebej potrebno javno obtoževati malikovanja in krivice vsake dobe in razglašati in oznanjati Božje kraljestvo ter klicati k spreobrnjenju. Javno obtoževanje pogosto izzove odklonitev in

preganjanje. Zaradi tega razloga prerokovanje zahteva osebno in skupinsko odrekanje in obvezo spremeniti grešno stvarnost v resničnost milosti.

V apostolskem redovnem življenju se preroštvo izraža v besedah in dejanjih, kot so: simbolično pričevanje našega lastnega življenja, izraženega z našimi zaobljubami, skupno življenje in specifično apostolsko poslanstvo, naj bo to v normalnih situacijah ali v izrednih razmerah, kot so tiste, ki jih živijo v nekaterih drugih predelih planeta.

Preroštvo je vedno veljalo za nepogrešljiv element v teologiji o posvečenem življenju. V *Lumen Gentium*, 44 je posvečeno življenje obravnavano kot "znamenje", ki ni del hierarhične strukture, "vendar pa neomajno spada k njenemu življenju in k njeni svetosti".

V dokumentu iz Medellina 12,2 beremo, da je to dar Duha Cerkvi, ki ima sama po sebi "preroško poslanstvo".

Pozneje sta to okrepila sinoda o posvečenem življenju in apostolska spodbuda "*Vita Consecrata*" (1996). Apostolska spodbuda posveča drugi del 3. poglavja "preroškemu pričevanju posvečenega življenja, ko se le-to sooča z velikimi izzivi današnjega sveta". V številki 84, 1 beremo, da **preroški značaj posvečenega življenja** predstavlja "*posebno obliko soudeležnosti pri Kristusovi preroški službi, ki jo Sveti Duh posreduje vsemu Božjemu ljudstvu*". Ob koncu iste točke beremo, da "**preroško pričevanje** zahteva nenehno in goreče iskanje Božje volje, velikodušnega in nerazvezljivega cerkvenega občestva, izvajanje duhovnega razločevanja in ljubezen do resnice. To pričevanje se izraža tudi z razkrinkavanjem vsega, kar nasprotuje Božji volji in z odkrivanjem novih poti za **uresničevanje evangelija v zgodovini, da bi prišlo Božje kraljestvo**" (#84, &2).

V Latinski Ameriki in na Karibih se vedno spominjamo preroške vizije naših mučencev in mučenk, skupaj z vizijo naših ustanoviteljev in ustanoviteljic, posebej v težkih časih. Mnogim so poznana imena **Cleusa, Ezequial, Dorothy, Maura, Ita, Silvia, Arriola, jezuiti iz El Salvadorja, v zadnjem času pa Dorothy Stang**. Seznam je ogromen. Še mnogo drugih naših bratov in sester je, ki so pogosto zelo mladi dali svoje življenje za osvoboditev ubogih in zatiranih izven našega kontinenta, v drugih delih sveta. Danes so bolj številni v Aziji in Afriki. Vsi so zgled preroškega vidika apostolskega redovnega življenja, živete ga do zadnjih posledic.

4.3. Vprašanja in težave

Potrditev preroškega vidika vsega posvečenega življenja in zato apostolskega redovnega življenja je v Cerkvi običajno, tradicionalno. Kot pa sem že omenila, je po 2. vatikanskem cerkvenem zboru postala zelo jasna preroška vloga vseh krščenih (prim. *Lumen Gentium*). Pozneje je bila poudarjena vloga laikov. Seveda pa tudi potreba po spraševanju o tem, *kaj je najbolj pomembno v preroškosti apostolskega redovnega življenja v Cerkvi*.

Poleg tega v današnjem svetu preroški glasovi niso izročeni samo Cerkvi: obstajajo novi glasovi, novi zgodovinski subjekti, nova prostorja sprememb, pogosto na robu

institucionalne Cerkve (npr.: Ženske, Ekologija, Človekove pravice, Pravičnost, mir in ohranitev stvarstva ter nenasilje, itd.).

V tej luči torej se v zgodovini redovnega življenja in redovne sociologije zastavljajo vprašanja, kot so sledeča:

- Ena stvar je potrditi, da so bili naši ustanovitelji in ustanoviteljice preroški, toda čisto nekaj drugega, zelo drugačnega pa je reči, da so naše kongregacije in skupnosti preroške v današnjem svetu. – Ali to pomeni reči, da če je apostolsko redovno življenje preroško, to naredi preroške njegove vzgojne, pastoralne in socialne institucije? Ali obstaja institucionalizirano, dedno preroštvo? – Kaj reči glede vprašanja spolov? Uporabljamo besede preroki in prerokinje, toda pogosto še naprej sledimo moškim vzorcem v našem redovnem življenju kot ženske...
- Spet drugo vprašanje je to: post-moderni svet občasno beži pred velikimi besedami, gestami in zgodbami. Kako moremo biti prerokinje v tem kontekstu, če so naši miselni koncepti, naše institucije, itd., še vedno zvezani z idejo, da se preroštvo izraža v velikih delih in dosežkih, da je protagonizem, ki je totalno osnovan na vidnosti, zunanosti in moči?
- Navadno rečemo, da smo preroki Kraljestva in eshatoloških vrednot, toda kaj razodeva naša sedanja stvarnost? **Ali ne gre v naši povprečnosti in rutinskem življenju za določeno hiper-inflacijo preroštva?** Kaj v resnici daje smisel in osredotočenost našemu poslanstvu in ga dela **preroškega**? **Ali moremo reči, kar je Jezus rekel v sinagogi v Nazaretu: "Danes se je to Pismo /ta prerokba/ izpolnilo/a (v nas)"** (prim. Lk 4, 21)?

Ta in druga vprašanja ter težave nas skrbijo v tem času. Zaradi njih se bolj zavedamo pomembnosti ponovne oživitve naše **ustanovitvene izkušnje**; da se poučimo, da to, kar je najbolj pomembno, ni razglašanje našega preroštva na vse štiri strani sveta, marveč naša osebna, skupnostna in institucionalna praksa, spremenjena v dejanja, ki so konkretna, transparentna in pomenljiva ter pogosto zelo majhna in omejena.

5. Obnavljanje ustanovitvene izkušnje

5.1. Vrnitev h koreninam

Ne govorimo o odpovedi preroštvu, ampak o raziskovanju njegovih korenin, o vrnitvi k virom posvečenega življenja, kot je koncil zahteval od nas, obogatene s preizkušnjami in zmotami popótovanja skozi brezštevilna desetletja in celo stoletja zgodovine.

Kot boste videli, to zahteva od nas *"življenjsko važen preobrat"*: premik **od linije delati k liniji biti učinkovita prisotnost**: preiti od posvečenega življenja, bolj mišljenega kot funkcija in služba k življenju prepričanosti in dejanj, napolnjenih z evangelijskim pomenom. Osebno in kot skupina moramo biti sposobni velike odprtosti za Duha, ki govori v nas, po nas in kljub nam...

To predpostavlja živeti *v stanju čuječnosti in spreobrnjenja*: nenehno prehajati od iskanja družbenega in cerkvenega prestiža v prostor, ki je *"bolj preprost in normalen"*; na periferije,

nova področja, območja spreminjanja skupaj z drugimi, četudi ti niso "naši". To pomeni živeti brez izjem ali privilegijev, v ekumenskem stilu in skupinskih naporih z drugimi organizacijami, ki delajo za dobro človeštva, vedno iti naprej brez domnevne "superiornosti" nad laiki in iskati medsebojnost, udeležbo in sodelovanje.

To nam bo pomagalo, da se bomo premaknili od nekega "abstraktnega cerkvenega univerzalizma" do večje odprtosti, ne samo za katolištvo in za resnično vključitev v krajevne Cerkve, ampak tudi v bolj bratsko popòtovanje skupaj z Božjim ljudstvom. Tako se bomo naučili sprejemati "širok cerkveni realizem", priznavajoč realnost greha in milosti v Cerkvi, ki je sveta in grešna, kot nas o tem spominja papež Frančišek. Vsi smo bili poklicani in smo še naprej klicani k svetosti, kljub naši grešnosti, in smo zavezani, da ne samo kažemo na eshatološko razsežnost posvečenega življenja, ampak tudi, in predvsem, da delamo navzoče Božje kraljestvo in Boga kraljestva v zgodovini, od tega trenutka naprej, tukaj in sedaj.

Na ta način bomo prešli od Cerkve, ki je "maternična-skupnost"(izhajajoč iz iste matere), v Cerkev, ki je "skupnost občestvenosti": v različnosti poslanstva in v razločevanju znamenj časa, ki deli poslanstvo in tudi karizmo kongregacije z mnogimi drugimi, ki vedno razširja prostor svojega šotora, da je lahko udeleženo tudi Božje ljudstvo (prim. Iz 54, 2-3). Vse to bi moglo biti sredstvo, ki zagotavlja, da karizme kongregacij postanejo bolj univerzalne, obogatene in vse objemajoče: to olajša možnost "rasti" za drugačen način kot redovna družina: to je način, ki pomaga do nastanka "novih oblik apostolskega redovnega življenja", da se sami presežemo in naredimo ustanovitveno karizmo rodovitno na druge načine in v drugih stvarnostih.

To nas ne bo vodilo samo do zemljepisne, družbene in duhovne dislokacije/premestitve, ampak do resničnega "prehoda-passover": smrti enega stila, koncepta in modela(paradigme) apostolskega življenja, ki bo dovolila, da bo to, kar je rojeno – obogateno z dolgo zgodovino luči in senc – lepoto naših začetkov, razsvetljeno z novostjo Boga presenečenj, ki dela vse stvari nove, vključno naš preroški poklic v Cerkvi in v svetu.

Ob vsem tem je zelo pomembno priznati, da je v preroštvu Bog glavno gibal(agent). Bog je tisti, ki kliče, pošilja, spremlja, ostaja zvest, razodeva svoj načrt odrešenja in se nam pokaže iz bistva svojega usmiljenja. Nihče si ne more prisvajati preroštva kot nekaj osebnega ali sektorskega. Bog je vedno večji kot katerakoli prerokba ali kot vse prerokbe. Bog je še naprej navzoč sredi svojega ljudstva, čeprav so njegove besede drugačne in drugače izrečene kot v prejšnjih časih. Samo tisti, ki izkusijo ta skrivnostni, zelo pogosto vznemirjajoči način Božjega delovanja, morejo biti priče Boga.

Prepričana sem, da je vabilo k obnovljeni zvestobi prvotnemu navdihu vsake ustanove v sedanjem kontekstu "dinamična zvestoba lastnemu poslanstvu, ki mu je **po potrebi** treba prilagajati oblike glede na nove okoliščine in različne potrebe, vselej pa v poslušnosti božjim navdihom in cerkveni presoji", k čemur vabi Apostolska spodbuda *Vita Consecrata*, 37 in se s tem vrača k povabilu 2. vatikanskega cerkvenega zbora v *Lumen Gentium* in v *Perfectae Caritatis*.

5.2. Poti do preroštva v apostolskem redovnem življenju

To, kar bom sedaj podelila z vami, je predvsem sad moje več kot 40-letne izkušnje v Latinski Ameriki in na Karibih, da ne omenim drugih mednarodnih izkušenj.

Prepričana sem, da so v prizadevanjih za vrnitev nazaj k virom poti, po katerih bi morali še naprej hoditi, kot je vključevanje naših skupnosti sredi ljudstva, prednostna izbira ubogih, inkulturacija in zavzetost za nova področja poslanstva, itd... . Ohranjati moramo tudi nekaj tradicionalnih ustanov in del, ki so bila ustrezno prenovljena. Še naprej moramo živeti apostolsko redovno življenje v puščavah, na periferijah in mejnih področjih našega sveta. Vendar pa je treba način, kako to delamo, vedno pregledovati in kadar je potrebno, moramo spremeniti smer. Biti moramo boljši začetniki, sposobni preiti iz "*prehoda v izgnanstvo*" ("*exodus - exile*"), in tako priti do novih eksodusov. Eden teh prehodov je iz preroštva, ki je včasih zelo moško, v drugo, bolj žensko: preiti iz načina javnega obtoževanja k drugemu, kar vključuje tudi tolažbo in upanje; to nas vodi, da iščemo življenjski stil, ki je bolj eksistencialen in moder, brez prevelikih skrbi, da bi videli rezultate in delali razločke, kaj mi naredimo od tega, kar delajo drugi (primerjanje). To je prerokba, podobna prerokbi Jahvejevega služabnika, ki naznanja pravičnost brez velikega vpitja, brez lomljenja trsa ali ugašanja stenja, ki še tli: on trpi in je ponižan, vendar se ne zgrudi: njegova izročitev je tako spremenjena v resnično življenje za potomstvo, za naslednje generacije (prim. Iz 41, 8-9; 42, 1-2; 52, 13; 53).

Istočasno pa je potrebno **vedeti, kako izkoristiti nove priložnosti**: odkriti nova področja v spreminjanju, ustvarjati nek alternativen način apostolskega redovnega življenja, ki je bolj človeški, bolj v solidarnosti in dialogu z družbo, da tako ustvarja civilno in javno etiko, ki se postopoma odraža v novih družbenih in političnih strukturah in pristnem delovanju državljanov.

Verjamem tudi, kar je Victor Codina zapisal pred nekaj leti, da to ni trenutek za velike prerokbe ali zgodbe, ampak za majhna preroška, osvobajajoča dejanja, ki se zgodijo v vsakdanjem življenju. To je čas razločevanja in kontemplacije, boja in nasprotovanja proti zdajšnjemu neoliberalnemu imperiju, čas učiti se biti nasproti kulturi, to je, iti proti toku. To je čas potrpežljivega prenašanja, čas biti sol in kvas, čas tišine in sajenja, pričakovanja boljših dni, vedoč, da je ON navzoč in hodi s svojim ljudstvom. Žena iz Razodetja (12) se z zmajem ne bori frontalno/neposredno, ampak z rojstvom novega bitja; bolj nežnega, toda v resnici močnejšega in sposobnega, da ga premaga. Morda bi moral biti tak novi eksodus, ki ga moramo živeti. (3)

V tem kontekstu torej smo poklicani živeti novo duhovnost, novo izkušnjo Duha, bolj kontemplativno, bolj prilagojeno novemu kulturnemu okolju in simbolično iz našega poklica/poslanstva, pozorno za znamenja Boga in Kraljestva, ki prihaja; v zaupanju v Gospoda, ki ostaja s svojim ljudstvom kljub temu, da včasih odkrijemo, da hrepenimo po sijaju preteklosti... Brez dvoma imamo *pot in zgodbo, ki nas vabita, naj gremo naprej z obnovljeno gorečnostjo in navdušenjem*.

5.3. Nekatere posledice in zahteve/pogoji

Iz vsega, kar je bilo rečenega o preroštvu, moremo izpeljati nekaj posledic in zahtev za našo pot:

- Upanje izraelskega ljudstva se je rodilo med njihovim neuspehom, medtem ko so bili v pregnanstvu. Ob vračanju iz njega, ko jih je osvobodil poganjski kralj, sredi različnih

oblik odgovornosti, so čutili klic po novem eksodusu, v novo preroštvo... naš položaj je podoben njihovemu.

- Danes ne govorimo o begu pred preroštvom, kot je to storil Jona, ampak, da ga izvajamo drugače: predvsem da iščemo poti, kako biti ponižni in usmiljeni služabniki sredi Božjega ljudstva, sledeč našim karizmatičnim in duhovnim tradicijam.
- Nismo sposobni odpreti nebo kot Elija, storiti, da bo deževalo, toda moremo pa tolažiti ljudi, kot je on potolažil vdovo iz Sarepte. Kdo ve, morda bodo naši mladi prejeli nalogo prevzemanja preroške dediščine, kot se je to zgodilo Elizeju.
- Morda bi bilo bolje manj govoriti o *preroštvu in iz sebe narediti služabnike Kraljestva in Jezusove učence*, znotraj Cerkve, Božjega ljudstva, ki je vse preroško in maziljeno z Duhom, kot je bil Jezus (prim. Lk 4, 18-20).
- Zato je nujno, da sprejmemo in se pridružimo nekaterim novim preroškim osebnostim, ki vstajajo v Cerkvi in v družbi, na robu uradne zgodovine, v neoliberalnem svetu. Spomniti se moremo moči odpora malih in njihove zmogljivosti v naporih; čuta praznovanja, solidarnosti in upanja našega ljudstva, posebej vseh tistih, ki najbolj trpijo. Revnim in malim so razodete skrivnosti kraljestva! (prim. Mt 11, 25-27; Lk 10, 21-22). Oni nam bodo pomagali ponovno odkriti preroštvo v apostolskem redovnem življenju.
- Kot primer si priključite v spomin eno od preroških dejanj, ki se je zgodilo v civilni družbi: **Svetovni socialni forum**. Od začetka v letu 2000, najprej v Porto Alegre v Braziliji in kasneje v drugih deželah Tretjega sveta, smo doživljali izkušnjo Foruma in pogosto ponovljeno geslo: "*Drugačen svet je možen*". Kasneje smo geslo uporabili za mnoge druge situacije, vključno znotraj Cerkve in posvečenega življenja. "*Drugačna Cerkev je možna*", "*Drugačna oblika posvečenega življenja je možna*". Forum je zaživel v začetku 3. tisočletja, ko se je zdelo, da je neoliberalizem bolj varen in zmagovit; vsako leto so se v Davos-u sestali njegovi najbolj reprezentativni direktorji. Njegovi nasprotniki so se srečali v Porto Alegre v Braziliji na Svetovnem forumu, na katerem je bilo v začetku 16 tisoč ljudi. Število je vsako leto naraščalo in leta 2004 se je v Mumbaiu zbralo 150 tisoč ljudi. S tem Forumom se je začela "revolucija", podobna študentskemu gibanju. V krizo so zašle nekatere predpostavke postmodernizma, kot: obstaja samo ena misel, ali smrt utopij; ali: zunaj trga in kapitala ni drugih alternativ.

Tako moremo zatrditi, da eksodus še ni 'iz mode'; da je krik reveža močnejši; Duh je navzoč in deluje v svetu. Zdi se, kot da bi se podajali iz izgnanstva v "nov eksodus": **upanje se spet pojavlja sredi slabosti in potrtosti**. Kot je bilo v Izraelu, ki ga je osvobodil poganski kralj, se pogosto zgodi, da niso Cerkve, ampak civilna družba in ljudska gibanja tista, ki razglasijo konec ujetništva in izključitve iz sveta.(4) Duh veje, kjer hoče, znotraj in zunaj Cerkve. Biti moramo pozorni, da razlikujemo znamenja, da bi v resnici bila *možna drugačna Cerkev in drugačno apostolsko redovno življenje*. Vse je odvisno od naše sedanje dinamične zvestobe.

6. Nove sfere (nova področja) v teologiji apostolskega redovnega življenja

V svetu spreminjanja se srečujemo s spremembami na vseh straneh na osebni področju posameznikov, v življenjskih stvaritvah, v komunikacijah, v oblasti, med kulturami, v ekologiji, v religijah in še na mnogih drugih področjih.(5)

V Evropi in včasih tudi v Latinski Ameriki sem slišala mnenje, da je naša teologija mrtva ali da je izgubila svojo moč. Menim, da nobena od teh trditev ni resnična. Razen tega teologija v Latinski Ameriki ne označuje samo njen odnos do vprašanja revščine ali krivic na tej celini. Imamo pač svoj izviren način, kako razumemo in udeležujemo teologijo, toda cilj teologije je za vse isti. Teologija je vplivala in tudi zdaj vpliva na razna človeška in cerkvena dogajanja in to na vseh celinah. Profesor Vincent Cubells piše o teologiji Gustava Gutierrez-a naslednje:

"...Dela Gustava Gutierrez-a vsebujejo zlato pravilo, ki se glasi: teologija osvoboditve se posveča konkretnim odnosom revnega človeka do svetopisemskega Boga. Zato bomo – v skladu s tem pravilom – imeli teologijo osvoboditve tako dolgo, dokler bomo imeli revnega človeka... Lik reveža pa se spreminja, ker je stanje revnih vse bolj zapleteno. Uporabiti bomo morali nove metode v raziskavah, da bomo to stanje razumeli, toda teologija osvoboditve bo ostala. Cerkev je po svoji poklicanosti blizu ubogim in ima duhovno izkušnjo, ki jo daje Bog Jezusa Kristusa ob razmišljanju o stanju ubogih. Zato Cerkev vedno najde prave besede o Bogu in načine, kako razume svoje določeno teološko poslanstvo, v katerem bosta **vprašanji osvoboditve in življenja vedno v ospredju.**" Vincent Cubells zaključuje s trditvijo, da bo ta teologija vedno sodobna, ker je to teologija, ki **"zre v prihodnost, ta pa je vedno pred nami, oddaljena"**, kot se je sam Gutierrez izrazil v uvodu svojega dela, izdanega leta 1988." (6)

"Vprašanje življenja in osvoboditve": če začnemo tukaj, moremo poudariti nove perspektive in nove izzive za apostolsko redovno življenje po vsem svetu. Toda ne za posvečeno življenje, ki je odvisno od "gibanj" in ne za tako imenovane "nove inštitute", ki so v resnici "stari", ampak za tiste, ki so še naprej predani izkoreninjenju revščine in obrambi življenja!

Čeprav se občasno zavemo določene zmede, izčrpanosti in malodušja zaradi našega staranja in pomanjkanja voditeljev v našem apostolskem redovnem življenju..., čeprav se včasih sprašujemo, "ali bomo umrli pred Rdečim morjem, med Egiptom in Obljubljeno deželo", pa vemo, da ne bomo umrli! Jahve je bil vedno z nami in še naprej hodi z nami. Govori nam to, kar je rekel Mojzesu: "Ukaži Izraelovim sinovom in hčeram, naj se odpravijo!" (prim. Ex 14, 15). On hodi z apostolskim redovnim življenjem podnevi in ponoči: v ognjenem stebru (vodilo, moč ideala, komunikacija, gorečnost) in v oblačnem stebru (navzočnost, varstvo, pobuda, animiranje)... On nas kliče, naj živimo drugačne vrste navzočnost in rodovitno ustvarjalnost, utiramo druge poti, na periferijah, novih področjih in puščavah našega planeta: "nove in stare oblike revščine", nastajajoče situacije, ki prosijo za potrebno hitro pomoč in zavzetost za uresničenje. In znotraj tega samega apostolskega redovnega življenja nas On vabi, naj priključimo v življenje druge oblike skupnosti: medkongregacijske in ekumenske, z laiki, ki z nami delijo našo karizmo; potujoče ekipe za evangelizacijo, nove načine za sprejemanje priseljencev, beguncev, ljudi s ceste, žrtve trgovine z ljudmi, mamili, zapuščene, pomanjkanje komunikacij...

V ta nova področja je treba vstopiti z razločevanjem, jasnostjo, duhom kritičnosti, s ponižnostjo in pogumom; vstopiti je treba s pripravljenostjo, da se bomo zmočili, da bomo prepoteni, krvavi in slani, ko bomo šli preko Rdečega morja; z gorečnostjo in sočutjem, dvema silama Duha, ki daje novo moč karizmi, hrani duhovnost, animira poslanstvo, prinaša evangelijsko kvaliteto skupnemu življenju in okrepi izkustvo Boga Jezusa Kristusa, navzočega v vseh in v vsem, posebej pa še v najbolj pozabljenih. Gre za vstopanje v dinamično zvestobo (*Vita Consecrata*, 37), v resničnost mnogih in raznolikih razsežnosti: materialnih in nematerialnih, posameznih in kolektivnih, relacijskih, afektivnih, virtualnih...

Apostolsko redovno življenje se danes – kot vsa naša Cerkev pod vodstvom papeža Frančiška – odkriva v trenutku globoke ponovne obnove, ponovnega gledanja na 2. vatikanski cerkveni zbor. Da bi bili danes zvesti Gospodu, se moramo nenehno odpirati novim scenarijem, v luči Jezusovega evangelija in evangelijskega Jezusa.

Iz tega razloga bo vedno bolj pomembno, da bomo imeli pred seboj v svojem **dojemanju, presojanju, delovanju, ovrednotenju in slavljenju** mnogo pomembnih tem, med katerimi izpostavljam: *humanizacijo* (*delati kaj človeško, dobro, plemenito; človečiti:*), tako tesno povezano s skrbjo za življenje; *subjektivnost*, tako pomembno v svetu odnosov in komunikacije; *življenje planeta*, ki danes zahteva neko "eko-teologijo", ki zastavlja vprašanja, ki so manj antropocentrična (*ki ima človeka za edini subjekt vsega, kar je*) in bolj osredotočena na življenje; nekateri drugi problemi, ki jih predstavlja naš globalizirani svet in prinašajo vrsto resnih vprašanj na področju spolnosti, družine, religioznih daritev, etike, različnosti spolov, pluralizma..., pa tudi tem mysticizma in duhovnosti, za kar pa ne moremo sebe več imeti za strokovnjake, ampak pravzaprav za ponižne učence in iskalce Jezusovega Boga. Vedno moramo biti v afektivnem in/ali efektivnem stiku z drugimi verskimi tradicijami, v svetu, v katerem nam znanost pomaga odkrivati nove scenarije, v katerih je potrebno iskati in spodbujati novo in pristno izkušnjo Boga.

Vse to bi morali živeti s stališča preroštva, ki ne zaupa samo javnemu obtoževanju in oznanjanju, ampak to naredi življenjsko – kot je bilo že nakazano. Krepite nas mora odpoved in zavzetost ter spreminjanje *kulture smrti v kulturo življenja*.

Mnogo je bilo povedanega glede zahteve po *novi paradigmi* (*novih vzorcih*) posvečenega življenja. Vseeno pa morda ne smemo vztrajati pri *novem modelu*, ampak rajši pri *vrnitvi h koreninam* z gorečnostjo in zvestobo, k *bistvu*: k temu, kar je odgovarjalo najgloblji želji naših ustanoviteljev in ustanoviteljic; k temu, kar odgovarja na klice realnosti in na željo redovnikov, ki so pripravljeni – bratsko – živeti pustolovščino hoje za Jezusom, v radikalnem srečanju z Njim in z njegovim evangelijem. Samo na ta način moremo nadaljevati poslanstvo v Njem in z Njim, jamčiti za vse ljudi življenje v njegovi polnosti. Potem bomo morda pomagali do rojstva in vzdrževanja "*nove paradigme*"...

7. Apostolsko redovno življenje v Jezusovem stilu

Prepričana sem, da je v posnemanju Preroka iz Nazareta tisto apostolsko redovno življenje, ki smo ga poklicani graditi in živeti danes v katerikoli deželi ali kontinentu. **(7)**

Za to pa moramo gledati na Gospoda in dovoliti, da On gleda na nas; dotakniti se ga in dati se mu dotakniti, da bi tako vedeli, kako se – s sočutjem in nežnostjo – dotikati ran in upov našega sveta in jih blažiti; dovoliti sebi, da nas očara Jezus s preprostostjo, z majhnostjo, brez ugleda, brez vodstvene vloge, da bo tako naša navzočnost mogla biti pomirjajoča in prinašati spremembo v stvarnost kontrastov, tolikih prizorov razkošja in sijaja kraljestva trga: v resničnost sobivanja nasprotij greha in milosti. Na ta način se naučimo od Jezusa živeti z Njim in kot On, v nekaj apostolatih, ki so potrebni danes, s sočutjem, z jokom, s tolaženjem in s spuščanjem v tako številne oblike bivanjskega pekla. Od njega se bomo naučili "velikonočne igre": zapustiti, da bi našli, spustiti se, da bi se spet dvignili, izgubiti, da bi zmagali, umreti, da bi živeli in tako pomagati mnogim, ki so danes križani, da sestopijo s svojih križev in vstanejo v življenje upanja, veselja in občestva.

Papež Frančišek nas s svojim načinom obstoja in življenja poslanstva uči, da so "Jezusova hiša ljudje/osebe"; nikogar ne bi smeli soditi, ker Bog vedno bedi nad nami in nas sodi z ljubeznijo. Naša pastoralna dela morajo spremeniti njihove cilje, pogosto formalne in precizne, toda oddaljene in brez "duše/srca", ker gledajo na merljive in otipljive rezultate, ki pa niso sad prave notranje spremembe. Nekatere pastoralne službe so tako daleč umaknjene, da so nezmožne resničnega srečanja z Jezusom Kristusom ter z brati in sestrami. Kot apostolsko redovno življenje smo posebej poklicani živeti poslanstvo s stališča *teologije srečanja – notranjega in zunanjega*.

Prepričana sem, da je Victor Codina to slutil in zelo dobro predstavil že leta 2010; s tem, ko je zbral mnogo idealov Cerkve srečanja, bližine, preprost in brez protagonizma, nam je pomagal o tem moliti in nas vodil skozi značilnosti **Nazareške Cerkve**, izvirajoče iz Jezusa in Marije iz Nazareta. **(8)** Tako je živel potujoči prerok iz Nazareta, v vsej Galileji in Samariji svojega časa. Tako bi morali mi živeti apostolsko redovno življenje danes: z veliko predanostjo in pastoralno skrbjo – v Galilejah, Jeruzalemih in Samarijah našega časa!

8. Nova mistika

Iz vsega povedanega moremo priti do tega, kar je J. B. Metz rekel o potrebi, da danes živimo "*mistiko široko odprtih oči, zaskrbljenih zaradi trpljenja ljudi*". **(9)** Gre za klic spreobrnjenja apostolskega redovnega življenja k Jezusovemu evangeliju in k Jezusu evangelija. Gre za to, da se naučimo "videti ali propasti", kot piše Benjamin Gonzáles Buelta: premakniti se naprej iz slepote v novo vizijo stvarnosti, začenjati z "**novim pogledom**". To je čutiti, da nas On motri, da moremo mi gledati z novo rahločutnostjo, ki prihaja od Njega. Gre za "**spreobrnjenje naših čutov**", da bi se naučili živeti kontemplativni proces v realnosti, ki nas pripravi do tega, da postanemo globoko vključeni vanjo. Vse to pa z resničnim duhom bratstva in sestrstva. Predanost nas bo naučila, da bomo šli z Jezusom v vse človeške oblike pekla, "kajti ni ljudi ali situacij, v katerih Bog ne obstaja in kjer ga ne bi bilo mogoče kontemplirati. Mnogi ljudje so

naredili načrte v smeri peklov tega sveta in tam srečali Boga, s pridihom, ki ga niso doživeli prej sredi dobrih rezultatov, udobnosti in varne prihodnosti". Gre za to, da preidemo od oddaljenega Boga k Bogu, ki je blizu vsem, posebej pa še "zadnjim": od Boga moči k Bogu krhkosti; od Boga, ki kaznuje, k Bogu, ki je kaznovan; od nepremičnega Boga k vstalemu Bogu. Benjamin takole končuje 11. poglavje svoje knjige:

"Mistik spremlja s široko odprtimi očmi ubogega in ponižnega Jezusa iz evangelijev, spremlja pa tudi bolečine sveta, s katerimi je prevzet, brez sprenevedanja in popuščanja. To je čudež ljubezni, močnejše od smrti, sposobne, da gre ven iz teme, z vso gotovostjo sluteč prihajajočo zarjo. S tistimi, ki občutijo in vnaprej doživljajo to lepoto vstajenja, lahko vsak zapoje novo pesem (prim. Raz 14,3), saj čuti, kako Gospod dela vse stvari nove, tudi v grobovih smrti, med kamni, ki zapirajo življenje ljudstva, tudi ko grobove zapečatijo znamenja mogočnih tega sveta" (prim. Mt 27, 66).(10)

Zaključek..., brez konca

Brez konca, ker se pot nadaljuje odprto, v svet, ki se spreminja, z novimi prizori in posamezniki, ki se pojavljajo; z novimi pozivi in novimi potmi, ki zahtevajo nova iskanja in nove odgovore: ponižne, delne in skoraj nikoli dokončne. Potrebno je, da se vedno nadaljuje z iskanjem...

Ure ne moremo ustaviti, niti ne moremo iti nazaj, se zateči v ustaljene stare in pogosto ponavljajoče se oblike in trdne strukture preteklosti. Vreči se moramo v prihodnost, odkriti nove cestne poti, včasih zelo težke in negotove, okrepljeni za novo mistiko in ob iskanju **"novega modela apostolskega redovnega življenja za XXI. stoletje"**.

Ne bomo umrli! Jahve, ki nas je spremljal v preteklosti, še naprej hodi z nami v sedanosti in nas spodbuja h graditvi prihodnosti. Poziva nas k preroštvu in da bi odprli pot za druge načine v novih scenarijih:

- Odrngani od preteklih zmag, fizičnega premoženja, naslovov, slovesa, privilegijev in nagrad za delo/honorarja.
- Skušati živeti tako, da smo "evangeljska manjšina", pristno vrnjeni k viru, bogatemu spominu našega izvora, kot je od nas zahteval 2. vatikanski cerkveni zbor..., vedno se vračati k Jezusu in Mariji iz Nazareta..., živeti nazareško apostolsko redovno življenje...
- Teči proti cilju **"z očmi, uprtimi v Jezusa"** (prim. Heb 12, 2-4 in 12-14), spodbujeni z **"oblakom prič, ki so šle pred nami"** (prim. Heb 11); naše sestre, skupnosti, naše province in kongregacije...
- Z drugimi sopotniki posvečenega življenja: v konferencah redovnikov in redovnic na narodni in mednarodni ravni, v medkongregacijskih zavezištvih, v iskanju novih stilov skupnosti...
- Še naprej razširjati prostor našega šotora v poslanstvu (prim. Iz 54, 2-3): preiti iz golega toleriranja pomoči laikov k večjemu sprejemanju njihovega sodelovanja kot potrebno in korektno **so-odgovornost in vzajemnost**. Udeleženi so v karizmi in nas bogatijo s tem, kako jo živijo, kot je to v primeru duhovnosti in poslanstva.

- Biti pripravljeni pasti in zopet vstati, s pomočjo drugih, z roko v roki, ko prečkamo puščave in Rdeče morje...
- S ponižnostjo in drzno: sprejeti svojo resnično krhkost, nenehno pregledovati našo prakso, pripravljeni spremeniti in začeti znova kadarkoli je potrebno, gnani z močjo Boga, ki se razodeva in jasno kaže v zgodovini.
- Z držo resničnega razločevanja; osebnega, skupnostnega in apostolskega, z jasnostjo in s kritičnim duhom, da bi danes **"šli proti toku"**.
- Z gorečnostjo in sočutjem, z močjo Duha, ki daje novo moč in odpira obzorja za **poslanstvo**, animira **skupno življenje** in okrepi **izkustvo Boga**.

Kot piše Joan Chittister, se je za vse to potrebno vrniti k besedilu puščavskih očetov in se kljub naši krhkosti in majhnosti **"spremeniti v ogenj"**. Končujem s tem, kar ona piše v svoji knjigi: **"The Fire in These Ashes"** (Ogenj v tem pepelu).

"Zgodovina nam pripoveduje, da je nekoč abba (oče) Lot šel obiskat abba Jožefa in rekel: 'Abba, kolikor morem, se držim najmanjšega pravila, vseh predpisanih postov, nekaj molitve in meditacije, tišino, kadarkoli je mogoče, ohranjam svoje misli čiste. Kaj bi moral storiti še več?' Stari menih je vstal in ko je dvignil roke proti nebu, so se njegovi prsti spremenili v goreče bakle. Potem je izjavil: **'Zakaj sebe popolnoma ne spremeniš v ogenj?'**"

Ona končuje z besedami: "To, kar morda v tem trenutku potrebuje redovno življenje, je natančno to, da se spremeni v ogenj..., potem nam napetosti ne bi povzročale skrbi in mi bi bili spremenjeni prav v to, kar bi morali biti vse od začetka: **ognjene bakle.**" (11)

Moč in usmiljenje Boga, ki je Oče in Mati, gorečnost in sočutje Sina, sopotnika na poti, luč in nežnost Božjega Duha, naj nas še naprej animirajo v našem iskanju in na popótovanju apostolskih redovnic, ki danes sledijo in bodo še naprej sledile Jezusu iz Nazareta.

Belo Horizonte, julij 2014.
 Vilma Moreira, F.I.

References:

- (1) Para o relativo aos itens 1 e 2, Cf. MOREIRA, V., **Renovação da Vida Religiosa. Relação entre a Vida Religiosa e o laicato pós Concílio em Utopias do Vaticano II. Que sociedade queremos? – Diálogos**. São Paulo, coedição Paulinas e UMBRASIL 2013, pp. 181-183; 187-189.
- (2) Cf. PALACIO, C., SJ, **Luzes e sombras da Vida Religiosa Consagrada nos dias de hoje em Convergência**, Brasília, setembro 2011, pp. 416-428.
- (3) Cf. para todo o nº 5: CODINA, V., SJ, **Questões acerca do profetismo da VR em Convergência**, julho 1996, e **"Un nuevo éxodo?" em Revista CLAR, 2**, abril-junio 2006 (preparação à Conferencia de Aparecida.)
- (4) Cf. CODINA, V., y CARRERO, A.D., **Nuevos areópagos...nuevos retos para la VR de AL y el Caribe**. San Juan, Conferencia de Religiosos de Puerto Rico, 1997 y MORALES, V., **Mística y Profecía en la VR**. Bogotá, Paulinas, 2005.
- (5) Cf. Nos ítems 7 e 8: MOREIRA, V., **El aporte de la teología latinoamericana a la elaboración de un nuevo paradigma de la vida consagrada** em **Testimonio** 254. Santiago de Chile, noviembre-diciembre 2012, especialmente as pp.40-44.
- (6) Cf. CUBELLS, V., **La obra literaria de Gustavo Gutiérrez**, retirada de algunas páginas da internet sobre o tema. Os sublinhados são meus.

- (7) Cf. neste item MOREIRA, V., **Una Iglesia fraterna, sororal, cercana**, em **Testimonio**, 262, Santiago de Chile, marzo-abril 2014, pp 28-30. O número monográfico tem por título: “**Repara mi Iglesia**”.
- (8) Cf. **Una Iglesia Nazarena. Teología desde los insignificantes**. Santander 2010, Colección Presencia Teológica 177, 215 pp.
- (9) Cf. METZ, J.B., cit. por Víctor Codina em **Una Iglesia Nazarena. Teología desde los insignificantes**, p.36.
- (10) Cf. **Ver o perecer. Mística de ojos abiertos**. Santander, Sal Terrae, 2006, 2ª ed., p.139-148; a citação entre aspas do capítulo 11 está na página 148.
- (11) Cf. CHITTISTER, J. OSB, **Fogo sob cinzas. Uma espiritualidade da vida religiosa contemporânea**. São Paulo, Ed. Paulinas, 1998, p.44.